

32. Odpoveď predsedníčky Úradu geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky Lucie Gocníkovej na interpeláciu poslanca Národnej rady Slovenskej republiky Jána Hargaša podanú 10. februára 2025 vo veci kybernetického útoku na Úrad geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky

**PREDSEDNÍČKA
ÚRADU GEODÉZIE, KARTOGRAFIE A KATASTRA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY**
Lucia Gocníková

**KANCELÁRIA NR SR
PODATEĽNÁ**

Došlo:

13 -03- 2025

Číslo záznamu:

0456

Číslo spisu:

KVZ-0045-0096/2025-60

Listy:

5

Prílohy:

Vybavuje:

V Bratislave 12. marca 2025

Odpoveď na interpeláciu poslanca Národnej rady Slovenskej republiky Jána Hargaša.

Vážený pán poslanec,

dovoľte mi, aby som v mene Úradu geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky (ďalej len „ÚGKK“) reagovala na Vašu interpeláciu týkajúcu sa aktuálneho stavu a ďalšieho postupu v súvislosti s nedávnymi udalosťami, ktoré zasiahli náš úrad. Zároveň by som Vám rada poskytla informáciu o základných krokoch, ktoré ÚGKK podniká, respektíve plánuje podniknúť v najbližšom období.

Dňa 19. februára 2025, na základe uznesenia Vlády Slovenskej republiky, som bola vymenovaná do funkcie predsedníčky ÚGKK, pričom pán Celler bol z tejto funkcie odvolaný.

Vzhľadom na to nepovažujem otázku číslo 5 vašej interpelácie za relevantnú.

Som si plne vedomá vážnosti situácie, v ktorej sa úrad nachádza, a dôsledkov, ktoré nedávny hackerský útok a s ním spojené problémy priniesli tak pre verejnosť, ako aj pre iné štátne inštitúcie a súkromné subjekty využívajúce služby katastra. Mojim cieľom je postupne, ale čo najskôr, obnoviť plnohodnotnú funkčnosť agendy úradu a jeho informačných systémov a zároveň položiť pevné základy pre ich modernizáciu. Chápem záujem verejnosti aj vás ako poslanca a preto sa chcem sústreďovať na transparentné informovanie o ďalších krokoch úradu.

Otázka č. 1: Z akého dôvodu nie sú ani mesiac po kybernetickom útoku plnohodnotne spustené služby informačných systémov ÚGKK? Aké úkony aktuálne prebiehajú s cieľom obnoviť funkčnosť týchto informačných systémov?

- Počas kybernetického útoku došlo k napadnutiu nielen aplikačných serverov, ale aj časti záložnej infraštruktúry a koncových staníc, čo zásadne skomplikovalo a predĺžilo proces obnovy. Útočníkom sa podarilo znefunkčniť kompletnú infraštruktúru s výnimkou niekoľkých ostrovných systémov a zálohy dát.
- Po vyhodnotení stavu zasiahnutých systémov ÚGKK pristúpil k dôkladnej analýze bezpečnosti, ktorá zahŕňa skenovanie, preinštalovanie a rekonfiguráciu časti postihnutých zariadení. Veľké množstvo hardwaru bolo totiž zadržané OČTK za účelom vyšetrovania incidentu.

- V súčasnosti prebieha postupné spúšťanie kľúčových služieb na dočasnom hardvéri (zápožičky z ÚGK, VÚGK, dodávateľ IT) s dôrazom na zvýšené bezpečnostné opatrenia. Každá služba sa testuje a podlieha kontrole externých i interných odborníkov (VJ CSIRT, CKO), aby bola minimalizovaná možnosť ďalšieho narušenia. Vzhľadom na rozsah poškodenia sa snažíme zachovať rovnováhu medzi urýchlenným obnovením prevádzky a nutnou bezpečnostnou prevenciou.
- Po prevzatí funkcie bude naďalej fungovať Incident response team - krízový manažment incidentu, pričom úzko spolupracuje s vedením jednotlivých sekcií ÚGKK, ako aj s odbornými tímami, ktoré boli prizvané na posúdenie stavu IT infraštruktúry po hackerskom incidente.
- Situáciu komplikuje aj fakt, že ÚGKK nedisponoval pôvodným hardwarom, ktorý bol podrobovaný forenznej analýze. Zároveň sa ako problematické javí, že informačný systém na sebe nesie historickú pečať a mnohé jeho časti neboli aj viac ako 10 rokov inovované. Len napríklad databázy fungujú na platforme FoxPro, ktorej vývoj sa zastavil v roku 2007. Množstvo služieb a funkcionalít sa tak musí vytvárať odznova a sme nútení prinášať mnohé dočasné riešenia s cieľom sfunkčniť čo najviac sa dá.
- Priebežne prebieha komunikácia s Ministerstvom vnútra SR a ďalšími dotknutými rezortmi, pričom sa zameriavame na vyriešenie nejednoznačnosti ohľadom používaných informačných kanálov medzi katastrálnymi odbormi okresných úradov a ÚGKK.
- Každé nové riešenie je najskôr testované z pohľadu kybernetickej bezpečnosti, čo dočasne spomaľuje nasadzovanie, no je nevyhnutné na zaistenie riadneho a bezpečného fungovania úradu do budúcnosti.

Otázka č. 2: Aký je harmonogram spustenia informačných systémov v gescii ÚGKK a kedy môžu občania očakávať plnohodnotné sfunkčnenie služieb katastra?

- Priebežný harmonogram bol zostavený na základe náročnosti obnovy jednotlivých komponentov a priorít, ktoré boli určené na zabezpečenie základných procesov v katastri.
- Ku 28.02.2025 sme sprevádzkovali online aktualizácie dát na portáli CICA tak, aby sa občania i inštitúcie dostali k čo najčerstvejším informáciám z katastra. Je to kľúčový krok, ktorý pomohol znížiť nápor na fyzické pracoviská katastra a tým zrýchliť vybavovanie žiadostí.
- K dispozícii sú dáta aktualizované každých 24 hodín a občania, ale aj napríklad banky si vedia skontrolovať vlastníctvo, ťarchy, či plombu na listoch vlastníctva.
- Do polovice marca plánujeme obnovenie elektronických služieb pre banky, notárov a ďalšie subjekty, ktoré systém katastra používajú pri svojich každodenných činnostiach (napríklad hypotéky, dedičské konania a pod.).

- Ku 28.02.2025 sme spustili dočasné riešenie pre samosprávy, ktoré nepoužívajú systém DEUS, aby bolo možné overovať daňové priznania k nehnuteľnostiam a iné agendy v súlade s legislatívny
- mi požiadavkami.
- Medzi priority sme zaradili aj sprevádzkovanie aspoň časti funkcionality MAPKA, aby bolo možné získavať kópie katastrálnych máp.
- Ako prvú úlohu po príchode na ÚGKK som zadala vypracovanie orientačného časového plánu obnovy funkcionality služieb úradu. Ten chceme zverejniť koncom marca.

Otázka č. 3: Môžete potvrdiť, či došlo počas kybernetického útoku k neoprávnenému nakladaniu s údajmi v informačných systémoch ÚGKK? Boli nejaké údaje z informačných systémov neoprávnene stiahnuté alebo pozmenené, a ak áno, o aké údaje išlo?

- Doterajšie výsledky forenzej analýzy naznačujú, že útočníci sa primárne zameriavali na zašifrovanie prístupových ciest a systémových dát, čím chceli zablockovať bežnú prevádzku úradu.
- Zatiaľ neevidujeme dôkaz o sťahovaní alebo pozmeňovaní citlivých údajov. Pre zaujímavosť môžeme uviesť, že pri dátach ÚGKK hovoríme o petabajtoch, čo nie je možné pri prieniku do systému ľahko a rýchlo stiahnuť, prípadne sa v nich orientovať.
- Napriek tomu pokračujeme v dôkladnom forenznom vyšetrowaní, aby sme vylúčili akékoľvek potenciálne úniky dát. Viac informácií ale môžu mať pravdepodobne OČTK, my nedisponujeme zisteniami z analýz, ktoré realizuje CSIRT, či iné inštitúcie.
- Môžeme však potvrdiť, že dáta zo zálohy boli verifikované a neboli žiadnym spôsobom pozmenené.

Otázka č.4: Pripravuje ÚGKK legislatívne zmeny, ktoré budú riešiť dopady nefunkčných systémov ÚGKK a komplikovaného poskytovania služieb v agende katastra na ľuďí na Slovensku? Ak áno, aké?

- Momentálne sa sústreďujeme najmä na operatívne riešenia a obnovenie služieb, avšak pracujeme aj na analýze možných legislatívnych úprav.
- Tie by mohli zahŕňať napríklad presnejšie vymedzenie zodpovednosti za IT infraštruktúru v prípade katastrálnych odborov na okresných úradoch, ako aj rýchlejšie a jednoduchšie procesné postupy pri predĺžených lehotách alebo výpadkoch elektronických systémov.

Otázka č. 5: Vykonávate k dnešnému dňu nad'alej plnohodnotne funkciu predsedu ÚGKK a poberáte z titulu tejto funkcie nad'alej funkčný plat a paušálne náhrady, ktoré Vám boli určené rozhodnutím vlády SR? Akým spôsobom ste realizovali svoj prísľub z dňa 20. januára 2025, že zo svojej funkcie odstupujete?

Bezpredmetná. Vláda prijala demisiu Juraja Cellera 19.2.2025

Otázka č. 6: Aké kroky na posilnenie kybernetickej bezpečnosti podnikol ÚGKK po audite kybernetickej bezpečnosti, ktorý na ÚGKK prebehol na prelome rokov 2023 a 2024?

Po predmetnom audite bolo identifikovaných viacero rizikových oblastí, najmä v segmentácii siete a v kontrole prístupových práv. Paradoxne, audit konštatoval súlad na úrovni 69%, čo je síce nízke číslo, ale zároveň jedno z vyšších pri štátnych inštitúciách. V reakcii na tieto zistenia ÚGKK vytvoril špecializovaný interný tím s cieľom pripraviť plán zlepšenia kyberbezpečnosti a implementovať ho.

Okamžite sa začali implementovať opatrenia na nápravu situácie.

- zaviedli sme multifaktorovú autentifikáciu povinne pre všetkých pracovníkov rezortu GKK,
- zrealizovali sme 1. etapu budovania záložného dátového centra,
- zrealizovali sme UPS vetvu B pre primárne dátové centrum
- obstarali sme eLearningový systém školenia kybernetickej bezpečnosti pre zamestnancov aj s 2 phishingovými kampaňami
- realizovali sme viaceré technologické upgrady pre systém ZBGIS
- technologický upgrade Exchange servera

Faktom je, že sme limitovaní prostriedkami, ktorými ÚGKK disponuje. Vzhľadom na stav IS si náprava bude vyžadovať zásadnú investíciu.

Otázka č. 7: Aké sú výsledky kontroly kybernetickej bezpečnosti, ktorú vykonalo Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR (ďalej len „MIRRI“) na ÚGKK koncom roka 2024 (protokol z kontroly bol podľa medializovaných informácií doručený ÚGKK dňa 15. januára 2025)?

Náš úrad vedel o tom, že zabezpečenie nie je optimálne už od roku 2021. Po zmene vedenia bola prikladaná bezpečnosti najvyššia priorita, no z dôvodu nedostatku financií a dĺžky procesov nebolo možné zrealizovať nápravu skôr. Úrad sa snažil realizovať nápravu na základe zistení z predchádzajúcej kontroly MIRRI a s ešte väčšou prioritou pristúpi ku kontrole, ktorá sa začala na jeseň 2024.

Otázka č. 8: Koľko úloh/nápravných opatrení z auditu (vid' otázka č. 6) bolo ku dňu začatia kontroly MIRRI na ÚGKK „splnených“, koľko bolo „v plnení“ a koľko z opatrení nebolo ani začatých? Koľko nápravných opatrení z auditu bolo v omeškaní voči lehote určenej na ich implementáciu?

V záverečnej správe o výsledkoch auditu zo dňa 19.02.2024 bolo identifikovaných 12 oblastí so zistenými nedostatkami. Z toho ku dňu začatia kontroly MIRRI (18.09.2024) boli splnené 3 oblasti a 9 oblastí bolo v plnení. Následný audit KB na posúdenie zhody a súladu podľa zákona č.69/2018 Z.z. o kybernetickej bezpečnosti a Vyhlášky Národného bezpečnostného

úradu o audite kybernetickej bezpečnosti č. 493/2022 Z.z. (príloha č.2 časť.B odst. a)) musí začať do dvoch rokov od vydania záverečnej správy o výsledkoch auditu, t.j. najneskôr do 19.02.2026.

Vážený pán poslanec,

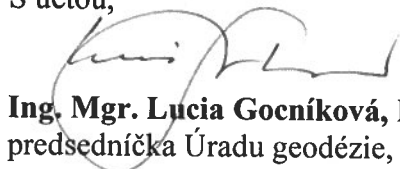
napriek tomu, že súčasná situácia je krízová, vnímam ju aj ako príležitosť pre zásadnú modernizáciu systému katastra. ÚGKK v tomto smere pracuje na dlhodobej koncepcii, ktorej výsledkom by mali byť odolnejšie a inovatívne riešenia.

Aby bola zaistená prehľadnosť krokov, ktoré sa v súvislosti s obnovou a modernizáciou vykonávajú, pripravujeme systém pravidelného informovania verejnosti, médií a zainteresovaných partnerov. Plánujeme sprístupňovať stručné, no dostatočne výstižné informácie o priebehu obnovy služieb a o bezpečnostných opatreniach, aby sa predišlo šíreniu neoverených alebo zavádzajúcich správ.

Verím, že tieto kroky povedú k rýchlemu opätovnému dosiahnutiu plnej funkčnosti katastrálnych služieb, k zvýšeniu dôvery verejnosti v chod ÚGKK a k modernejšiemu, efektívnejšiemu poskytovaniu služieb. Dovoľte mi zároveň ubezpečiť Vás aj všetkých občanov, že funkciu predsedníčky vnímam ako záväzok, a preto sa budem naďalej zasadzovať o to, aby bol úrad spoľahlivým a transparentným partnerom pre každého, kto naše služby potrebuje.

Ďakujem Vám za Váš záujem o situáciu v ÚGKK a za otázky, ktoré sú cenným podnetom pre ďalšie zdokonaľovanie našej práce. Ak by ste mali dodatočné otázky alebo požiadavky, som pripravená poskytnúť Vám podrobnejšie informácie.

S úctou,

Ing. Mgr. Lucia Gocníková, PhD

predsedníčka Úradu geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky